

DESPRE PODGORII ȘI VINURI ROMÂNEȘTI

AVRAM D. TUDOSIE

Podgoriile și plaiurile viticole românești au îmbrăcat dintotdeauna, ca un covor fără egal, dealurile și colinele subcarpatice și intracarpatică de la Dunăre și pînă la Cotnari și de la mare pînă în nord-vestul Ardealului.

Prin produsele lor, strugurii și vinurile au încîntat și înnobilit pe toți cei ce au degustat aceste produse.

Cele mai vechi mărturii legate de activitatea viti-vinicolă se pierd în negura vremilor. Din punct de vedere arheologic vechimea culturii viței de vie este atestată de acum 6000—7000 de ani. Primele știri înserate de către antici le găsim la Homer care precizează că „de acolo (din Tracia) soseau zilnic corăbii încărcate cu vin spre lagărul grecilor din fața Troiei“, după cum ne relatează și D.M. Pippidi în „Monumente epigrafice inedite în Histria“.

Cultivarea viței de vie pe teritoriul Dobrogei este atestată de unele dovezi arheologice databile în secolul al IV-lea î.e.n. cum este descoperirea de la Callatis, unde întîlnim 60 de piese de ceramică care înfățișează printre alte elemente și strugurii, și a monedei de bronz bătută la Tomis databilă în secolele II—I î.e.n. cu chipul lui Dyonyssos pe avers și un strugure mare pe revers.

În întreaga Dacie romană se poate urmări pe baza documentelor arheologice practicarea viticulturii, argumentată de descoperirea sculpturilor în piatră și argilă închinată zeului protector Bachus. Astfel, la Cioroiul Nou din Dolj, anticul *Statio Aquensis*, viticultorii i-au ridicat celui care le protejau viile o statuie din marmură, al cărei cap îl împodobiseră cu lăstari și ciorchini de viță de vie. La Sucidava (Celei) s-a descoperit un fragment dintr-o lespede de piatră pe care a fost săpat cel mai vechi testament viticol de pe teritoriul patriei noastre. Pe o tăbliță cerată găsită într-o mină de aur părăsită din munții Apuseni sînt indicate prețurile vinurilor cu care viticultorii locali îl vindeau.

Prima atestare scrisă referitoare la podgoriile geto-dacilor este cea inserată de Strabon care ne asigură că geții posedau multe vii. De altfel

în hrana obișnuită a geto-dacilor vinul ocupa un loc de cinste fiind servit în cornuri mari de cerb sau de bou, trecute din mână în mână. Alte informații le găsim la Ovidiu, exilat de către împăratul August la Tomis. În *Tristele* el pomeneste de vinul consumat de localnici.

Împăratul Decius (249—251) bate o monedă, reprezentând Dacia personificată sub forma unei femei lingă care se văd doi copii, unul ținând în mână câteva spice de grâu, iar celălalt un strugure, care probabil simboliza una din principalele bogății ale țării. Exemplificările ar putea continua și pentru perioada dominației romane cînd strămoșii noștri au continuat cu preocupările lor în domeniul viticulturii. Ca exemplu menționăm statueta găsită în **vicus**-ul roman de la Caracal, unde Bachus este reprezentat avînd în pâr ciorchini de struguri, cu mîna stîngă duce un strugure la gură, iar, în mîna dreaptă ține sceptorul și oglinda pe rama căreia citim „Dă-mi să beau“, asociate și cu o serie de unelte legate de viticultură. De altfel și descoperirea de la Șimleul Silvaniei a colierului dublu de aur, datat în jurul anului 350 e.n. ne adeverește practicarea viticulturii pe teritoriul Daciei romane, dacă ne referim la cele cinci foi de viță de vie stilizate reproduse ca motiv ornamental.

Informațiile documentare legate de dezvoltarea și practicarea viticulturii pe teritoriul patriei noastre au format obiectul a numeroase pagini ale celor care au vizitat pămîntul românesc. Dacă vom începe cu împăratul bizantin Ioan Paleologul care a fost încîntat de „podoabele pămîntului“ după cum ne relatează marele călător vasluian Nicolae Milescu, sau Afanasie Nikitin care în 1446 pomeneste despre marile drumuri comerciale pe care se exportau și vinul de calitate, iar Georg Reichersdorffer în anul 1541 pomeneste despre pămîntul atît de binecuvîntat care „dă vin și bucate din abundență“

Unul din cei mai prolifici călători care au străbătut meleagurile moldovene este Bandini care la jumătatea secolului al XVII-lea pomeneste despre Huși ca „cetatea celor trei dealuri ce dau vin mult și bun“.

Pagini deosebit de bogate sînt închinete și vinurilor Valahiei, dacă ne referim la unii scriitori străini cum sînt, de pildă, J. Roger, expert francez, care se ocupă de vinul Sauvignon de Drăgășani sau Pierre Andrieux, P. Mouillefert. Ei au apreciat în mod deosebit calitatea, gustul vinurilor românești.

Calitatea vinurilor românești s-a impus și prin marile succese obținute la diferitele competiții naționale și internaționale, începînd din secolul al XIX-lea cînd Ion Ionescu de la Brad și Alexandru Ioan Cuza organizează și patronează primele expoziții și concursuri ale produselor horticole românești din țară. Pe plan internațional la Expoziția internațională din 1887, celebrele vinuri de Drăgășani au fost deosebit de apreciate, la fel și la expozițiile universale de la Paris din 1867, 1889 și 1900 sau de la Milano din 1908. La expoziția și concursul de vinuri din anul 1898 de la Bordeaux vinurile roșii de Mehedinți au primit medalia de aur.

Printre vinurile premiate menționăm pe cel de Miniș care la Londra în 1862 a obținut marele premiu al concursului. Această importantă tradiție a continuat și în zilele noastre cind vinurile românești au primit între 1956 și 1976, o mie de medalii și diplome din care în 1968, 166 de aur, 196 de argint și 10 de bronz.